

РЕШЕНИЕ

№ 8191

гр. София, 28.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 58 състав,
в публично заседание на 28.09.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Снежанка Кьосева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **8976** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.145 и следващи от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.127, ал.2 от Закона за опазване на околната среда /ЗООС/.

Образувано е по жалба на "Топлофикация София" ЕАД, със седалище и адрес на управление в [населено място] срещу Решение № 43-НО-ИО-А1/2021г. от 22.07.2021г. на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околната среда /ИАОС/. Решението се оспорва в частта касаеща Условие 2.1 и Условие 9.2, с които са въведени условия НДЕ по показател NOx 100mg/Nm³ и по отношение отказа за допускане на исканата от страна на "Топлофикация София" ЕАД дерогация по този показател, съгласно чл.123а, ал.3 от ЗООС.

С жалбата се твърди, че оспореният акт е незаконосъобразен, поради съществено нарушение на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона. Сочи се нарушение на принципа за съразмерност /чл.6 от АПК/, поради това, че с решението ще се нанесе непоправима вреда, както на околната среда, така и на енергийната сигурност на страната, и на обществото като цяло, тъй като с въвеждане на новото Условие 2.1 съчетано с идентичните новопоставени условия в свързаните Решения от 22.07.2021г. за актуализиране на КР № 37/2005г. за ОЦ "З.", КР № 30/2005г. за ТЕЦ София И. и КР № 36/2005г. за ОЦ „Люлин“ от правна и фактическа страна би довело до преустановяване на дейността на „Топлофикация София“ ЕАД. А при преустановяване дейността на „Топлофикация София“ ЕАД ще бъде спряно

топлоподаването към над 500 000 потребители, голяма част от които ще преминат на алтернативно отопление и снабдяване с топла вода от твърди горива и електричество.Посочва се също, че административният орган не е съобразил, че осигуряването на топлинна енергия за нуждите на населението от горивните инсталации на „Топлофикация София“ ЕАД води до намаление с 5 пъти изпускането на азотни оксиди в сравнение с битовите горивни уредби. И тъй като преобладаващият източник на топлина за домакинствата извън мрежата за централно отопление са твърдите горива, при тях се отделят пет пъти повече емисии на азотни оксиди в сравнение с големите горивни инсталации, изгарящи природен газ, това не намалява щетите за околната среда. Във връзка с посоченото и предвид предвидимото огромно допълнително натоварване на електроразпределителната мрежа, която няма да издържи и ще доведе до преустановяване на снабдяването на столицата с електрически ток се прави извод, че влизане на оспореното решение в сила ще доведе до причиняване на огромни щети върху чистотата на атмосферния въздух и качеството на живот на живущите в [населено място] и е с потенциал да доведе до екологична катастрофа.

Обосновава се и нарушение на принципа за истинност и принципа за служебното начало, регламентирани съответно в чл.7 и чл.9, ал.2 от АПК, тъй като органът не е установил действителните факти от значение за случая, не е събрал всички необходими доказателства и без да е налице искане от страна на „Топлофикация София“ ЕАД. Твърди се, че административният орган неправилно се е позовал в решението си на представен през 2018г. анализ, в който изрично било посочено, че е непълен и не са взети под внимание ползите от експлоатацията на инсталациите на оспорващото дружество, в това число намалението с 5 пъти изпускането на азотни оксиди, в сравнение с битовите горивни уредби, което намалява щетите за околната среда. При направена констатация, че този анализ е непълен според жалбоподателя е следвало административният орган да направи собствен анализ на тези ползи или да укаже на дружеството представянето на пълен анализ.

Сочи се и нарушение на принципа за бързина и процесуална икономия поради това, че искането на жалбоподателя за допускане на дерогация е депозирано през 2018г., а оспореният акт е постановен през 2021г. Продължителното бездействие на административния орган и несъбирането на относимите доказателства довело до постановяване на незаконосъобразен административен акт, тъй като е основан на неактуализирани и съответно непълни анализи, изготвени през 2018г.

В жалбата се сочи, че съгласно Постановление №181 на Министерски съвет от 2009г. за определяне на стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност ТЕЦ "София" и ТЕЦ "София И." към „Топлофикация София“ ЕАД са определени за стратегически обекти от значение за националната сигурност, като същите представляват част от критичната инфраструктура на Република България.В тази връзка органът не е обсъдил обстоятелството, че спирането на дейността на „Топлофикация София“ ЕАД ще доведе до прекъсване на доставките на природен газ в рамките на [населено място], тоест домакинствата, ползващи природен газ за отопление, също ще бъдат принудени да ползват като единствена алтернатива за отопление електрически ток.

Твърди се и неправилно приложение на чл.123а, ал.3 от ЗООС. В тази връзка се сочи, че дори при непълните и неактуални данни в Анализа, въз основа, на които е основано оспореното решение, коефициентът за ТЕЦ "София", КР №43/2005г. е 0,85 /т.7 от

решението/, който коефициент е пренебрежимо близко до референтната стойност съгласно използваните от органа Насоки за подготовка на информация и кандидатстване за предоставяне на дерогации по реда на чл.123а, ал.3 ЗООС, което обуславя незаконосъобразност на постановения акт. Освен това органът не е посочил как точно е изчислен този коефициент и въз основа на какви данни се приема за меродавен. Жалбоподателят оспорва този коефициент като твърди, че той е значително по-нисък и ако е взел предвид показателите за неизследваните ползи от инсталациите на дружеството, неизследваните вреди за околната среда /атмосферния въздух/ и неизследваните финансови щети за дружеството и държавата административният орган е щял да установи, че реалният коефициент е близко до нула, което обуславя законосъобразността на исканата дерогация.

Оспорват се като неоснователни и останалите мотиви, с които е обоснован отказ за допускане на дерогация по показател NOx. По отношение на мотивите за отказ в т.1 и т.3 се подчертава, че разпоредбата на чл.123а, ал.3 е специална спрямо общата разпоредба на чл.123, ал.10 от ЗООС. По отношение на мотивите за отказ по т.5, т.6, т.8 и т.9 се сочи, че органът не е съобразил, че постановявайки отказ за допускане на дерогация през 2021г. лишава „Топлофикация София“ ЕАД от възможност да предприеме каквито и да е мерки и практически спира дейността на инсталацията. За мотивите за отказа по т.5 се твърди недоказаност, а за тези по т.4 се сочи, че е приложена методология на математическо моделиране с НДЕ за NOx 200, а не за 100 mg/Nm³, тъй като подаденото искане е за дерогация, а не за актуализиране на комплексното разрешително съгласно приетите НДНТ, поради което липсва нормативно нарушение.

По отношение на изложените мотиви за отказ по т.2 е застъпено следното становище: С Преходен национален план /ПНП/ по отношение на ТЕЦ "София" са били предприети мерки, за изпълнение, на които през 2017г. „Топлофикация София“ ЕАД сключва Договор EBRD 4/13 за изпълнение на задачата - "Реконструкция и модернизация на ЕК 220t/h ст.№7 и 8 в ТЕЦ "София". От изпълнението на договора се очаквало постигнатите нива на емисии да бъдат NOx по-малко или равно на 90 mg/Nm³, в изпълнение на Директива 2010/75/ЕС, но изпълнителят на договора забавил значително изпълнението му, поради което договорът бил прекратен, а прекратяването станало предмет на арбитражно производство. Предприети били и други мерки за постигане на целта - спазване на НДЕ от 100 mg/nm, включително реализация на проект: Изграждане на Инсталация за комбинирано производство на енергия в София с оползотворяване на RDF отпадък. Иска се решението в оспорените части да бъде отменено. Претендира се присъждане на разноски.

В съдебно заседание жалбата се поддържа от процесуален представител. Представени са и писмени бележки.

Ответникът - изпълнителният директор на ИАОС чрез упълномощен представител, с писмен отговор, в съдебно заседание и с писмени бележки оспорва жалбата като неоснователна. Моли оспореното решение да бъде потвърдено като правилен, целесъобразен и законосъобразен акт. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на заплатеното от жалбоподателя адвокатското възнаграждение.

Софийска градска прокуратура не участва в производството.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, прие за установено следното:

На „Топлофикация София“ ЕАД е издадено Комплексно разрешително № 43/2005г. за ТЕЦ "София" /л.148/.

С писмо вх.№ КР-4430/26.09.2016г. от оспорващото дружество са внесени документи за преразглеждане на комплексното разрешително във връзка с Преходния национален план и Наредбата за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации, приета с ПМС № 354/28.12.2012г.

С писмо изх.№ КР-4651/15.11.2016г. ответникът е уведомил жалбоподателя за необходимостта от представяне на допълнителна информация.С писмо от 31.01.2017г. жалбоподателят е представил преработена информация.След преглед на документацията е установена необходимост от нейното допълване и преработване, за което жалбоподателят е уведомен с последващо писмо от 03.11.2017г. С писма от 17.10.2018г., 25.10.2018г., 06.11.2018г. и 15.01.2021г. от „Топлофикация София“ ЕАД са представени документи за преразглеждане във връзка с публикувано Решение за изпълнение (ЕС) № 2017/1442 за формулиране на заключения за най-добри налични техники /НДНТ/ за големи горивни инсталации /ГГИ/ и мотивирано искане за допускане на дерогация по показател NOx, съгласно чл.123а, ал.3 ЗООС.

Проведено е административно производство по чл.124, ал.2, т.4 и т.5 ЗООС за преразглеждане на издаденото комплексно разрешително. В изпълнение на разпоредбата чл.18а, ал.4 и ал.5 от Наредбата за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни /НУРИКР/ от РИОСВ – София и Басейнова дирекция „Д. район“ са изискани становища и конкретни предложения за промяна и допълване на условията в издаденото комплексно разрешително.

Със заповед на министъра на околната среда и водите от 27.05.2021г. е наредено директорите на дирекции, в рамките на функционалната компетентност на ръководените от тях административни звена съгласно УП на МОСВ да окажат експертно съдействие на изпълнителния директор на ИАОС като изготвят препоръка за оценка на подадени документи на оператори на ГГИ за обосноваване на необходимостта от предоставяне на дерогация съгласно чл.123а, ал.3 от ЗООС. В изпълнение на заповедта са представени становища от дирекция „Национална служба за защита на природата“, от дирекция „Опазване на чистотата на въздуха“, дирекция „Екологична оценка, оценка на въздействието върху околната среда и предотвратяване на замърсяването“. Становище е представено и от министерство на енергетиката.

Въз основа на извършения анализ на представените документи и постъпилите становища от съответните органи, е направен извод, че не са налице основания за допускане на дерогация по посочения показател /писмо от 28.06.2021г./. Разменени са становища и е предоставена информация.

В съответствие с изискванията на чл.18а, ал.7 от НУРИКР и в изпълнение на Заповед № 196/13.07.2021г. на изпълнителния директор на ИАОС, на 15.07.2021г. на заседание на специализиран състав на Експертния екологичен съвет е проведена консултация с оператора, за което е съставен протокол. По време на консултацията са обсъдени и приети промени в конкретно посочени условия от КР № 43/2005г. Изготвеният протокол от срещата е подписан от представител на „Топлофикация София“ ЕАД с особено мнение срещу изложените мотиви за недопускане на дерогация по показател NOx. Съображения за особеното мнение не са изложени.

След консултацията от ИАОС е изискана допълнителна информация и такава е

предоставена от жалбоподателя. С писмо изх.№ КР-2052/21.07.2021г. дружеството е уведомено, че процедурата по преразглеждане е приключена. Същият ден е изготвен и доклад от директора на дирекция „Разрешителни режими“, ИАОС за приключване на преразглеждането.

След приключване на процедурата е последвало издаването на оспореното решение, с което са поставени нови условия -Условие 2.1 и Условие 9.2. Според Условие 2.1 на притежателя на разрешителното се разрешава да експлоатира водогрейни котли ВК № 1 - № 6 и енергийни котли ЕК № 6 - № 9 единствено след писмено потвърждение от страна на РИОСВ - София за изпълнение на технически мерки по Условие 2.1.1 и достигане на заложените НДЕ/НДНТ-СЕН за NOx в таблица 9.2.1 - продължение 1, към Условие 9.2.1. За дейностите по изпълнение на това условие е посочено, че притежателят на разрешението /оператор/ следва да изпълни задълженията си по реда на Глава шеста, раздел трети ЗООС – оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционни предложения и по реда на Глава седма, раздел втори ЗООС, в случай на необходимост от провеждане на процедури по посочения ред. Според Условие 9.2 "Емисии на отпадъчни газове от точкови източници" дебитът на технологичните и вентилационни газове от всички организирани източници по Условие 9.2.1. не трябва да превишава посочените в съответното условие стойности. Нито една от посочените емисии в атмосферата не трябва да превишава определените в Таблица 9.2.1. - продължение НДЕ и НДНТ-СЕН. Посочено е, че не се допуска наличие или експлоатация на други организирани източници на емисии и изпускащи устройства в атмосферния въздух, освен описаните в Условие 9.2. и означени на Генплан на площадката, представен в Приложение Ген план "ТЕЦ София" към Решение № 43-НО-ИО-А1/2021г. Условието по 9.2.1 е посочено в таблица 9.2.1. и таблица 9.2.1. - продължение, в които са записани средногодишните, средномесечните, среднодневните и средночасовите стойности за азотни оксиди и въглероден оксид при отправна точка 100 mg/Nm³.

С оспореното решение е актуализирано Комплексно разрешително №43/2005г. на оператора „Топлофикация София“ ЕАД и е отказана дерогация по показател NOx, съгласно чл.123а, ал.3 от ЗООС, по подробно изложени в мотивите на оспорения акт съображения.

Процесното решение е съобщено на жалбоподателя на 26.07.2021г. чрез оповестяването му във в."България днес".

На 11.08.2021г.жалбоподателят подал в министерство на околната среда и водите жалба срещу Решение № 43-НО-ИО-А1/2021г. от 22.07.2021г.

С Решение №193/27.08.2021г. министърът на околната среда и водите, на основание чл.97, ал.1 от АПК е отхвърлил жалбата на „Топлофикация София“ ЕАД срещу Решение № 43-НО-ИО-А1/2021г. от 22.07.2021г. на изпълнителния директор на ИАОС и е потвърдил Решение № 43-НО-ИО-А1/2021г. от 22.07.2021г. на изпълнителния директор на ИАОС. Решение №193/27.08.2021г. е съобщено на „Топлофикация София“ ЕАД на 31.08.2021г. /л.175/.

Процесната жалба е подадена на 08.09.2021г.

През 2018г е изготвен Анализ Разходи-Ползи. Първият доклад е от м.09.2018г и представлява Технически анализ, изготвен от Тотема - Проект : „Доклад за необходимост от мероприятия, свързани с подобряване качеството на атмосферния въздух в околната среда, представляващ свързани с тях допълнителни финансови ресурси за 4бр. инсталации на Топлофикация София ЕАД, в т.ч. за мощност ТЕЦ

София". Направена е оценка на освободените емисии на азотни и въглеродни оксиди по данни от системата за постоянен мониторинг. За ТЕЦ София оценката е насочена към ЕК 6 и 9 и ВК 1,2,3,4 и 6. Не са оценявани ЕК 7 и 8, за които са изпълнявани дейности по пълна реконструкция и модернизация (РиМ). Не е оценяван ВК ст5, който не се е експлоатирал.Посочените резултати са от оценката на емисиите по енергийни котли при работа на максимален товар за 2017 и 2018г. Вписана е препоръка на експертите да се кандидатства за дерогация. Вторият доклад е от 2018г и е за Анализ на ползите. Изготвен е от С.С. Енвиронмент ЕООД : „Анализ на ползите за околната среда, свързани с постигането на дадените нива на емисии, посочени в ВАТС.Лот4 за Топлофикация София ЕАД", вкл. за мощност ТЕЦ София.Анализът е представен в изпълнителната агенция и е част от административната преписка.

Жалбоподателят представи изготвена през 2022г. по негово възлагане оценка от „Магистериум“ съгласно чл.123а, ал.3 от ЗООС, състояща се от две части - анализ разходи/ползи за „Топлофикация София“ ЕАД - оценка, касаеща азотните оксиди, наречена Анализ на ползите за ОС при постигане на емисионни нива за NOx, съгласно НДНТ и разходите, необходими за постигането на тези нива.

Съдът прие съдебно техническа експертиза, изпълнена от вещото лице инж. Е. Т. /л.309 и сл./В заключението е дадено разяснение какво представлява: "Азотни оксиди", или "NOx", - азотен оксид и азотен диоксид,изразени като азотен диоксид или „азотни оксиди“ е сумарната концентрация в милиардни части (ppbv) на азотен оксид и азотен диоксид, изразена в единици масова концентрация на азотен диоксид (pg/m3); Според заключението Фините прахови частици /ФПЧ/ се емитират директно в атмосферата /първични ФПЧ/. Първичните фини прахови частици произхождат от природни източници или антропогенни източници. Фините прахови частици се формират в атмосферата /вторични ФПЧ/ чрез главните прекурсорни газове за вторичните ФПЧ от антропогенните източници в приземния слой чрез суспендиране, адсорбционни процеси, или респираторни процеси са SO2, NOx, NH3 и летливи органични съединения. Антропогенните източници включват изгаряне на горива в термични електроцентрали, инсинератори, битово отопление за домакинствата, изгаряне на горива за превозни средства, износване на превозните средства /гуми и спирачки/, емисии от износване на пътните платна, както и други видове антропогенен прах. В градовете значителни местни източници са изгорели газове от автомобилите, повторно суспендиране на праха на пътя, както и изгарянето на дърва, горива или въглища за битово отопление.Посочено е, че по налична информация, обществено достъпна на сайтовете на Софийска община, на ИАОС антропогенни източници на ФПЧ основно са: ФПЧю - основен източник е битовото отопление с 55.97%, следвано от ресуспендираните частици от площни източници 31.50% и автотранспорта 10.78%.

Последните два източника са свързани, тъй като ресуспендирането се предизвиква както от движещите се автомобили, така и от вятъра, при което е невъзможно да се определи делът им. ФПЧ2.5 - основен източник е битовото отопление с 73.28%, следвано от ресуспендираните частици от площни източници 14.10% и автотранспорта 11.13%. Казаното за ресуспендираните частици по отношение на ФПЧю важи и за ФПЧ2 5. ПАВ - на практика целият принос (99.61%) е от битовото отопление, а останалите едва 0.39% - от автотранспорта. Азотни оксиди (NOx) - автотранспортът е с най-големия дял (78.73%), следван от промишлеността с 15.55% и битовото отопление с 5.72%

Праховите частици могат да изминат доста големи разстояния в зависимост от ветровете и облаците. ФПЧ и азотните диоксиди са част от компонентите на димните газове постъпващи в атмосферата. След като навлязат веднъж в атмосферата, ФПЧ могат да участват в химични реакции с участието на азотните оксиди (Прекурсори на фини прахови частици (вторични емисии)).

Обект на СТЕ е разработен към Женевската конвенция за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния Протокол от 1999г. (Протокол от Г.) за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и приземния озон.

Според заключението някои частици се изхвърлят направо в атмосферата от ГГИ на „Топлофикация- София“ ЕАД. Но те не са изолиран случай и самостоятелно изхвърляни, тъй като ФПЧ се емитират от голям брой точкови, линейни, площни и др. обекти емитери на територията на София. Също така тези източници емитират ФПЧ на различна височина в атмосферата - както комините на ГГИ, така и в приземния атмосферен въздушен слой на височина и в зоната на дишане. Или разпръскването на ФПЧ се случва на различни разстояния от изхвърляните емисии. Това са така наречените първични емисии на прахови частици - емитират се директно в атмосферата. Други прахови частици се появяват в атмосферата на различни места на територията в резултат на протичащи химични реакции, в които участват прекурсорни газове.

Вредният здравен ефект на праха зависи главно от размера и химичния състав на суспендираните прахови частици, от адсорбираните на повърхността им други химични съединения, в това число мутагени, ДНК - модулатори и др., както и от участието на респираторната система, в която те се отлагат. В градовете значителни местни източници са изгорели газове от автомобилите, повторно суспендиране на праха на пътя, както и изгарянето на дърва, горива или въглища за битово отопление. Това са всички източници, емитиращи близо до повърхността на земята, които

водят до значително въздействие върху нивата на ФПЧ в околната среда. Фините прахови частици навлизат в дихателната система, като причиняват много здравословни проблеми. Те имат вреден ефект и върху околната среда - намаляват видимостта, влияят върху климата и могат да увредят и сградите в зависимост от състава си.

Заключението на експерта е, че въпреки наличие на основания от становища и препоръки за недопускане на дерогация по показател NOx от страна на компетентния орган, следва да продължат консултациите, като бъдат разширени със Столична община на база Комплексна програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026.

Съдът прие и комплексна експертиза, изпълнена от вещите лица инж. Е. М. Т. – еколог, Й. Д. - икономист и проф. инж. В. К. – електропреносни мрежи.

Според заключението, в частта, изпълнена от в.л. Е.Т. /л.446 и сл./на площадката на ТЕЦ “София“, „Топлофикация София” ЕАД ежегодно по план извършва разходи, свързани с мониторинг на емисиите на вредни вещества, изхвърляни с отпадъчните димните газове, посредством въведените автоматични системи за собствени непрекъснати измервания, които дават възможност и за оперативна намеса с избор на оптимален режим на работа на котлоагрегатите. Осигуряването на средства за МиР на инсталацията от външни източници ще подобрят техническите характеристики на инсталацията, което би довело до постигането на емисионните нива, свързани с НДНТ. „Топлофикация София“ ЕАД в частност инсталацията на ТЕЦ „София“ осигуряват висока степен на опазване на околната среда. Независимо, че не са достигнати емисионните нива НДНТ на NOx, това не значи, че инсталацията на ТЕЦ“София“ представлява значителен източник на замърсяване. Ако спрат работа инсталациите на „Топлофикация София“ ЕАД, то битовият сектор с изгаряне на твърдо гориво, транспорта, недоброто проветряване и задържане движението на въздушни маси в резултат на засиленото строителство и че безветрието или наличието на вятър, но с твърде ниска скорост, води до натрупване на емитираните замърсители в ограничена област на атмосферата, също ще се изрази в значителна степен на замърсяване на приземния въздушен слой на територията на [населено място]. В Доклад за състоянието на околната среда 2021, изготвен от РИОСВ-София е направено следното обобщение след анализ на данните за измерените стойности на NO2 по пунктове за мониторинг за 2021г. През 2021г. се наблюдава сравнително намаляване на средночасовите концентрации на азотен диоксид (NO2) спрямо 2020г.; За

2020г. има по 1 бр. превишения в АИС „Н.“ и АИС „М.“ при норма на показателя - 200 µg/шЗ, докато за 2021 г. не са регистрирани превишения на средночасовата норма за N02.;В някои от пунктовете има ясно изразена тенденция към намаляване на измерените средногодишни концентрации, което основно се дължи на предприетите мерки в тази посока.Следователно може да се заключи, че приносът на ТЕЦ“София“ по отношение на замърсителя не влияе върху състоянието на средночасовите концентрации на азотен диоксид (N02) и на средногодишните концентрации на азотен диоксид (N02).

В заключението също е посочено, че тъй като инвестициите в мрежа са значителни и с дълъг период на възвръщаемост се стига до затворен кръг - инвестициите за модернизирването на мрежата са необходими, но оскъпяването на топлинната енергия, до което те ще доведат, създава риск да се загуби и без това намаляващия пазарен сегмент на клиентите на централизираното топлоснабдяване. Ето защо, за модернизирването на мрежата, дружествата трябва да бъдат финансово подпомогнати.„Топлофикация София“ ЕАД е уведомила РИОСВ-София с вх. №П-13998/20.11.2019г. за свое инвестиционно предложение, заложен в програмата си за развитие и модернизация да реализира обект: “Модернизация на топлоизточниците на дружеството, чрез изграждане на съвременни КО-генериращи инсталации“, като в частност за топлофикационен район ТР “София“ предложението е: „Изграждане на Парогазова инсталация в ТЕЦ „София“, с обща мощност 59 MWс и 50MWt“, със срок за изпълнение - средата на 2023 г. Инвестиционното предложение дава възможност реално да бъде заместен един от старите амортизирани водогрейни котли ПТВМ- 100, с инсталирана мощност 116,3 МУ/, с новата инсталация (с инсталирана мощност 109 при което освен повишаване на ефективността на оползотворяване на горивото ще бъде спазена и НДЕ на NOx от 50 п л / п т 3 при съдържание на кислород в отпадъчните газове 15 %- т.е. с предложението няма да бъде допуснато превишаване на капацитета на горивните инсталации по Условие No 4-Капацитет на инсталацията от Комплексно разрешително No 43/2005. Тази процедура е прекратена от РИОСВ-София.

За ползите за околната среда, предвид: географско положение на инсталацията вещото лице е изразило следното становище: ТЕЦ "София" се намира в северната част на [населено място], в промишлена зона „3. район“, ул."202" № 6, предназначена за индустриално развитие, гробищен парк и за търговски площи. Площадката граничи както следва: - от североизток -[жк]; - от север - река Суходолска; - от североизток и изток - с гробищен парк и бул. „Първа българска, армия; - от юг - с ул.,„202" и

четири ведомствени жилищни сгради. ТЕЦ „София“, която инсталация е на територията на София град попада в климатично отношение в Софийската котловина. Климатът на София се формира под влияние на процесите, които протичат в глобалната климатична система на Земята. Специфичните черти на „Софийския“ климат се определят от влиянието на три основни фактора: радиационен, циркуляционен и физикогеографски.

Съгласно заключението затвореният характер на Софийската котловина е предпоставка за задържане на въздушните маси, за честата проява на температурни инверсии, за случаите на мъгла и безветрие. Лошите възможности за естествено разсейване на замърсителите, отделяни в атмосферния въздух, води до тяхното задържане и многократно повишаване на концентрациите им, наблюдавано особено при две ясно изразени опасни метеорологични ситуации: тихо време, придружено от радиационни температурни инверсии, при което се наблюдава едновременно повишаване на нивото на замърсяване в целия град; и устойчив вятър с посока от основните източници на замърсяване. Софийското поле, поради това, че е негативна релефна форма и поради малките си размери спрямо основните барични системи, не може да влияе съществено и да промени съществуващата въздушна циркулация в региона”. Котловинният релеф и термичните инверсии обуславят преобладаването на тихо време в София. Посоките на ветровете се влияят както от особеностите на атмосферната циркулация, така и от разрасналото се в последните години строителство, което също влияе за движението на въздушните маси в котловината. Ефективната и безопасна работа на отоплителните инсталации с котел за твърдо, течно или газообразно гориво зависи не само от характеристиките на самото съоръжение, но и от правилно проектирания и коректно изграден комин, чрез който едновременно се осигурява достатъчно въздух за безпроблемно протичане на горивния процес и отвеждане на отпадните димни газове от горивното устройство. Правилно оразмереният и изграден от подходящи материали комин има съществена роля за осигуряване на ефективна работа на котела, дълъг експлоатационен живот на инсталацията, както и сигурната ѝ работа. Ето защо към димоходните тръби и комините се поставят редица изисквания, като дълговечност, надеждна и сигурна експлоатация. Необходимо е да се отличават с висока устойчивост спрямо температурата и съдържанието на отвежданите димни газове, като осигурят понижаване на температурата им до подходяща стойност за отвеждането им в атмосферата, да са неподатливи към въздействие на конденз и агресивни киселини, а също

така да отговарят на изискванията за пожаробезопасност. До момента няма информация, че трите комина към инсталацията на ТЕЦ „София“ са ненадеждни.

За ползите за околната среда, предвид характеристиките на околната среда в района на площадката, вещото лице е изразило следното становище:

За терена на ТЕЦ „София“ има издаден Акт № 116 за общинска (частна) собственост. Общата площ на централата е 288 дка, с построени на нея сгради, съоръжения и инсталации. Координатите на площадката са: 42° 43' 09" N и 23° 1Г 30" E. Предназначението на територията на ТЕЦ „София“ е за „урбанизирана територия“ и определена за трайно ползване „за топлоенергийно производство“. Топлофикационна централа ТЕЦ „София“ попада в поземлен имот с идентификатор 68134.511.4 и със съседни имоти с идентификатори- 68134.511.1433, 68134.511.1457, 68134.511.37, 68134.511.7, 68134.511.1456, 68134.510.5034, 68134.510.5026, 68134.511.2, 68134.507.5026, 68134.506.21, 68134.511.5, 68134.51П241, 68134.511.14, 68134.511.11 Най-близките защитени територии по смисъла на Закона за защитени територии до обекта са следните: ЗМ „Манастирска кория“, на разстояние над 8,5 км югозападно от границите на обекта; ЗМ „Е. бара“, на разстояние над 12 км югозападно от границите на обекта; природен парк „В.“ на разстояние над 9 км южно; ЗМ „Врана“, на разстояние над 12 км югоизточно от границите на ТЕЦ „София“. В близост до площадката на предприятието няма наличие на защитени територии и/или защитени зони и не може да се очакват негативни последици върху защитените обекти при реализацията на посоченото Инвестиционно предложение. Съседни на ТЕЦ „София“ площи са изцяло с индустриално предназначение. Обектът се намира в промишлена част на [населено място], НПЗ „3. район“. ТЕЦ „София“ попада в границите на стопанската зона, разположена в тази част на столицата, с изградените в нея промишлени сгради, обслужващи основните дейности в топлоелектрическата централа и съседните обекти. Разположените в близост до територията на ТЕЦ „София“ „съседни площи са заети основно със промишлени терени и малка част представляват зелени територии.

„Топлофикация София“ ЕАД притежава Стандарт за качество на околната среда. В изпълнение на дейностите по опазване на околната среда „Топлофикация София“ ЕАД осъществява управление по опазването на околната среда за всичките си обекти чрез: Изпълнение на изискванията на ISO 14001 съгласно издадения сертификат на Топлофикация София“ ЕАД и проведения сертификационен одит от Бюро В. за съответствие на

осъществяваната дейност., „Топлофикация София“ ЕАД има:

- Разработена система за спазване на условията посочени в издаденото от Министерство на околната среда и водите комплексно разрешително за ТЕЦ „София”-№43-Н0-И0-А1/2021г., засягащи всички компоненти по опазване на околната среда (въздух, вода и почва);

Изпълнение на отделни Програми за управление на дейностите по отпадъците;

- Системен контрол върху горивния процес и спазване на режимните карти на котлоагрегатите за опазване на качеството на въздуха.

- Мониторинг на емисиите на вредни вещества, изхвърляни с отпадъчните димните газове, посредством въведените автоматични системи за собствени непрекъснати измервания, които дават възможност и за оперативна намеса с избор на оптимален режим на работа на котлоагрегатите. Периодични контролни проверки от Районната инспекция за опазване на околната среда и водите - София и Изпълнителната агенция по околна среда за съдържание на вредни емисии в димните газове;

- Подобряване на екологичното състояние на обектите на „Топлофикация София“ ЕАД. При всяка модернизация и реконструкция се подобряват горивните системи, включително и чрез внедряване на ниско емисионни горивни уредби за намаляване на количествата изхвърляни в атмосферата азотни оксиди;

- Упражняване на системен контрол върху качеството на отпадните води и експлоатацията на пречиствателните съоръжения в топлофикационните райони по отношение опазването на водите;

- Изпълнението на Програмите за управление на дейностите по отпадъците, което гарантира опазването на почвата;

- Обособени площадки за временно съхранение на видовете отпадъци (опасни, производствени, строителни и битови), които се поддържат и експлоатират съгласно ПМС № 53 (ДВ, бр. 29/1999 г.). Води се и постоянен отчет за отпадъците по реда определен с от Наредба № 1 от 4 юни 2014 г. За реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъци, както и реда за водене на публични регистри;

- ТЕЦ „София“ представя в ИАОС ежегодни годишни доклади (ГДОС), които са обществено достъпни за изпълнение на дейностите, за които е предоставено комплексно разрешително № 43/2005 г. на “Топлофикация София” ЕАД, обект ТЕЦ “София”. В последния за 2021г. ГДОС е отчетено как се изпълнява Системата за управление на околната среда. Изпълнението на изискванията на ISO 14001 съгласно издадения сертификат на Топлофикация София” ЕАД и проведения

сертификационен одит от Бюро В. за съответствие на осъществяваната дейност гарантира, че площадката не се явява замърсител на околната среда в резултат на дейността си.

Дружеството има разработени и планирани мерки за безопасност и начините на поведение и действие в случаи на авария на „Топлофикация София“ ЕАД ТЕЦ „СОФИЯ“ /съгласно чл.116д, ал.1 от Закона за опазване на околната среда/. Планираните мерки за безопасност са в резултат на направената характеристика на местоположението на инсталацията, а именно: ТЕЦ „София” се намира в промишлена част на [населено място], НПЗ „3. район”. Предприятието попада в границите на стопанската зона, разположена в тази част на столицата, с изградените в нея промишлени сгради, обслужващи основните дейности в топлоелектрическата централа и съседните обекти. ТЕЦ „София“ е изградена като топлофикационна електроцентрала за производство на електрическа и топлинна енергия (пара и гореща вода) за технологични нужди на промишлена зона “Стара планина” на [населено място], отопление и битови нужди напромишлената зона, централната част на [населено място] и граничещите жилищни комплекси. Централата е с обща топлинна мощност 1320MW, която работи с основно гориво природен газ и резервно(аварийно гориво) мазут.

В ТЕЦ “София” се извършват денонощни измервания на изходящите димни газове към изпускащи устройства №№ 2 и 3. След влизане в сила на новите норми за NOx (100 mg), се наблюдават по - високи стойности за показателя при енергийните котли. А за водогрейния блок нормата за NOx (100 mg). Наблюдават се по - високи стойности на енергийната част през месец януари, февруари, март, април, май, юни, октомври и декември, а на водогрейната част през месец февруари, март, октомври, ноември и декември. Тези превишения се дължат на горивният процес и горивната система на котлите. Няма наличие на източници на неорганизиран емисии и/или интензивно миришещи вещества на площадката. Анормални режими на работа: През 2021г. има превишения на НДЕ за NOx на енергийната част през месец януари, февруари, март, април, май, юни, октомври и декември, а на водогрейната част през месец февруари, март, октомври, ноември и декември, дължащи се на промени в режима на работа на горивната уредба на съоръженията в централата.

Емисии на вредни и опасни вещества в отпадъчните води: В Пречиствателна станция на ТЕЦ “София” постъпват следните потоци замърсени отпадъчни води: Химически замърсените води (ХЗВ); Омаслени води (ОВ); Дъждовни (Повърхностни) отпадъчни води; Битови отпадъчни води. Тези потоци води (след преминаване през пречиствателни

съоръжения) се обединяват в изходна канализационна шахта и от там се заустват в градската канализационна мрежа към ГПСОВ "Кубратово". От юни 2003 г. ТЕЦ "София" има разрешително № 1010/2003г. от "Софийска вода" АД [населено място] за включване към уличната канализация на изграденото канализационно отклонение. Химически замърсени води (ХЗВ) - генерират се от водоподготвителната инсталация (ВПИ) в цеха за химическа водоочистка; Поради факта, че повечето води имат кисел характер, алкалните потоци не се третираат допълнително с реагенти, а се изчаква съответния кисел отпадъчен поток и така се постига взаимна неутрализация. При този подход не се използва изобщо сярна киселина, което води и до намаляване на натовареността с неутрални соли на отпадъчните води. Омаслени води (ОВ) - генерират се от: охлаждане на турбини; охлаждане на помпи от цеховете; мазутно стопанство - от подгръване на мазут с пара и сепариране; промивки на котлите; обваловки на трансформатори против маслени течове; миене на автомобили в гаража. Те са замърсени с нефтопродукти, които на вход на пречиствателната станция варират нормалноот 1.0 - 10.5 мг/дм. Дъждовни (Повърхностни) отпадъчни води - на територията на ТЕЦ "София" няма изградена самостоятелна канализация за дъждовните води. Те посредством смесената канализация се отвеждат към пречиствателната станция в комбинираното съоръжение за пречистване на омаслени води, което се състои от черпателен резервоар, задържателен резервоар и събирателен резервоар занефтопродукти. Поради релефа на терена тези води се събират не само от площадката на ТЕЦ, но и от съседните улици и надлез "Н.". Дъждовните води от разговарището за мазут първоначално минават през сепарираща шахта, а омаслените води от трансформаторите и масленото стопанство през маслоуловителни ями, след което се изпращат към ПСОВ на ТЕЦ "София". Битовите отпадъчни води се генерират от санитарните помещения за работниците, административната сграда и жилищата. Канализационната система е в добро състояние и осигурява отвеждането на водите към пречиствателната станция. Съществуват отделни канали за битови води, за омаслени и химически замърсени води. Битовите отпадъчни води постъпват в ПСОВ като самостоятелен поток в приемен резервоар, от където без да бъдат обработени се припомпват и смесват с останалите отпадъчни води и се заустват в Градски колектор. На територията на ТЕЦ „София”, мястото за взимане на проби от отпадъчните води е на изход на Пречиствателната станция, преди водите да постъпят в Градския колектор. През 2015 г. са извършени по 2 броя анализи от акредитирани лаборатории - „Евротест контрол” ЕАД и от Орган за контрол от вида С - Топлофикация - звено

химичен контрол. Резултатите от собствения мониторинг през 2021г. показват, че през зимните месеци има определени % от собствените непрекъснати измервания, спрямо 100% съответствие, които показват несъответствие. Дали има значително замърсяване на околната среда от посочените завишени нива на NOx от дейността на инсталацията не е обследвано за конкретните случаи. Освен това „Качество на атмосферния въздух” е състоянието на въздуха на открито в тропосферата, с изключение на въздуха на работните места, определено от състава и съотношението на естествените му съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход, дефинирано в допълнителните разпоредби на Закона за чистотата на атмосферния въздух (ДВ, бр. 45 от 28.05.1996 г.,изм.)/ЗЧАВ/. РИОСВ - София провежда държавната политика по оценка и управление на КАВ в съответствие с чл.19 от ЗЧАВ, в това число - подобряване на КАВ в районите, в които е налице превишаване на установените норми и поддържането му в останалите райони. РИОСВ - София предоставя на населението съответната информация за качеството на атмосферния въздух във връзка с нивата на отделните замърсители в съответствие с разпоредбите, приети на основание чл. 6 от ЗЧАВ. Съгласно „Инструкцията за информиране на населението при превишаване на установените алармени прагове за нивата на серен диоксид, азотен диоксид и озон” се предприемат необходимите мерки за информиране на населението в съответните райони чрез средствата за масова информация и др. По смисъла на Наредба № 12 за нормите за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (ДВ. бр. 58 от 30.07.2012 г.) „Алармен праг“ е всяко ниво, чието превишаване е свързано с риск за здравето на населението, включително при кратковременна експозиция, и при превишаването на което се предприемат незабавни мерки. Определени са следните алармени прагове: Алармен праг за азотен диоксид: 400 µg/шЗ, измерени през три последователни часа от съответните АИС и ДО АС; Азотният диоксид се образува при горивни процеси. Основни източници са моторните превозни средства (МПС), топлоелектрическите централи (ТЕЦ), някои промишлени предприятия, тютюнопушенето. Под въздействието на интензивна слънчева светлина и в присъствие на летливи органични съединения в атмосферния въздух, азотният диоксид взаимодейства химически, в резултат, на което се образува вторичният замърсител - озон.

Влияние върху човешкото здраве: Азотният диоксид навлиза в човешкия организъм чрез дишането. По-голяма част от азотния диоксид се

абсорбира в организма, а значителна част от него може да се задържи дълго време в белия дроб. Продължително въздействие на концентрации над ПДК може да причини структурни промени в белия дроб. Вредното въздействие на този замърсител се отразява предимно върху дихателните функции. Неблагоприятно се повлияват хронично болните с респираторни инфекции, а особено чувствителни към повишаване нивото на азотния диоксид са болните от белодробна астма. Установено е, че при кратковременна експозиция, най- ниската концентрация, при която се наблюдава ефект върху астматици (в течение на 1 час) е 560 $\mu\text{g}/\text{t}3$, която служи като основа за определяне на допустимите граници за замърсяване на въздуха.

Експертът сочи, че не би следвало да се счита, че ТЕЦ „София“ е значителен замърсител. Инсталацията работи с гориво природен газ. Контролът е непрекъснат, като наексплоатираните изпусकाщи устройства са монтирани системи за собствена вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух и при отклонение на съответствието се предприема оценка на причините. До момента съставените актове и не потвърдени за административни нарушения от страна на контролния орган-РИОСВ-София не са конкретно обосновавани, като липсва пълно и точно описание на обстоятелствата при които е извършено нарушението и няма доказателства, че ТЕЦ „София“ е значителен замърсител.

За ползите за околната среда, предвид техническите характеристики на инсталацията, вещото лице е изразило следното становище:

Съществуваща ситуация на площадката:

В обхвата на издаденото от МОСВ/ИАОС комплексното разрешително за ТЕЦ София попадат:

- Горивна инсталация за производство на топлинна енергия (1320 включваща:

- 4 броя енергийни парогенератори ЕК 220 т/ч с обща мощност 622,2 М и

- 6 броя водогрейни котли ПТВМ 100 Гкал/ч с обща мощност 697,8 |УШ;

- Инсталация за производство на водород с капацитет 41 Чт3/1т

Извън обхвата на Приложение № 4 от ЗООС, в централата функционират следните инсталации:

- Инсталация за производство на електроенергия с мощност (135 |УШ), включваща изградените в централата 4 броя турбогенератори- ТГ 4, ТГ 5, ТГ 6 и ТГ 8.

С писмо № 447/15.05.2015 г. на МОСВ е разрешена подмяна на ТГ 6- с мощност 55 МДУе, с два нови турбогенератора ТГ 9 и ТГ 8А- с обща мощност 52,55 М\Уе, без промяна на разрешителното.

За покриване на топлофикационните нужди на района, ТЕЦ „София“

разчита на реално използвани инсталирани комбинирани мощности: турбогенератори ТГ ст. No 8 / P-25- 90/10, ТГ ст. No 8А / 090-080 и ТГ ст. No 9 / ПР-35-8.8/1.0. ТГ ст. No 9 е с бойлер кондензатор, като освен това ТГ ст. No 8 и ТГ ст. No 8А са каскадно свързани и отработената в тях пара захранва бойлерната уредба в централата.

Енергийните котли ЕК 220 т/ч ст. No 6, 7, 8 и 9 са свързани в общ колектор. Производството само на топлинна енергия се обезпечава от 5 водогрейни котела ПТВМ -100, като три от тях са основно модернизирани и съоръжени с нискоемисионни горелки- ПТВМ (Р)- 100, ст. No 3, 4 и 6.

По текущи данни общата разполагаема мощност на централата е: електрическа 72 М\Ге и топлинна: 665 МЛУш, която е достатъчна да покрие максималното зимно топлинно натоварване от 350 МЛУЛ т.е. налице е голям резерв от мощности.

Съгласно плановете за модернизация с нови Ко - генериращи инсталации, се планира в ТЕЦ „София“ да бъде изградена Парогазова инсталация с обща мощност 109 (59 МWe и 50 М\ГО, със следната конфигурация:

-1 бр. газова турбина с единична мощност 47 М\Ге;

-1 бр. утилизационен парен котел НЯ8В с допълнително изгаряне на гориво;

-1 бр. противоналегателна парна турбина БТ с мощност 12 М\Ге;

- бойлер- кондензатор и мрежови топлообменници, с мощност 50 МЛУб

Оценката е, че на този етап се осигуряват необходимите действия от страна на Дружеството за постигане на висока степен на опазване на околната среда. И тъй като околната среда е съчетанието от географски, климатични, биосферни и антропогенни фактори, които формират и оказват влияние върху местообитанията на организмите и че околната среда се състои от абиотични и биотични фактори, допускането до дерогация и спазване на НДЕ следва да се обоснове отново пред ИАОС и съответните европейски органи от страна на стопанина на „Топлофикация София“ ЕАД -Софийска община съвместно с оператора на ТЕЦ“София“ при оценка географско разположение и климатичните фактори на Софийската котловина.

Заклучението е, че „Топлофикация София“ ЕАД в частност инсталацията на ТЕЦ „София“ осигуряват висока степен на опазване на околната среда. Независимо, че не са достигнати емисионните нива НДНТ на NOx, това не значи, че инсталацията на ТЕЦ“София“ представлява значителен източник на замърсяване. Ако спрат работа инсталациите на „Топлофикация София“ ЕАД, то битовият сектор с изгаряне на твърдо гориво, транспорта, недобро проветряване и задържане движението на въздушни маси в резултат на засиленото строителство и че безветрието

или наличието на вятър, но с твърде ниска скорост, води до натрупване на емитираните замърсители в ограничена област на атмосферата, също ще се изрази в значителна степен на замърсяване на приземния въздушен слой на територията на [населено място].

В Доклад за състоянието на околната среда 2021, изготвен от РИОСВ-София е направено следното обобщение след анализ на данните за измерените стойности на № 2 по пунктове за мониторинг за 2021г.

- През 2021г. се наблюдава сравнително намаляване на средночасовите концентрации на азотен диоксид (N02) спрямо 2020 г.;
- За 2020 г. има по 1 бр. превишения в АИС „Н.“ и АИС „М.“ при норма на показателя - 200 µg/шЗ, докато за 2021 г. не са регистрирани превишения на средночасовата норма за N02.;
- В някои от пунктовете има ясно изразена тенденция към намаляване на измерените средногодишни концентрации, което основно се дължи на предприетите мерки в тази посока.

Следователно може да се заключи, че приносът на ТЕЦ“София“ по отношение на замърсителя не влияе върху състоянието на средночасовите концентрации на азотендиоксид (N02) и на средногодишните концентрации на азотен диоксид (N02).

Ответникът оспори заключението, в частта изпълнена от вещото лице Т., с твърдението, че отговорът не е достатъчно изчерпателен, както и че не е вярно твърдението, че няма превишение и че са осигурени необходимите действия от страна на Теплофикация.

Съдът прие и заключението на експерт проф. д-р инж. В. Г. К. – част от комплексната съдебно-техническа експертиза. Съгласно заключението ако се приеме, че дейността на „ Теплофикация София “ ЕАД по топлоснабдяване на [населено място] бъде преустановена ще възникне дисбаланс както в енергийния така и в мощностния баланс на електроенергийната система /ЕЕС/. От техническа гледна точка електропреносната мрежа захранваща [населено място] е в състояние да поеме допълнителен ел. товар от 1 700 MW. Електроразпределителната мрежа Ср.Н и по-голямата част от ел. мрежа НН може да осигури допълнителното натоварване за отопление на сградите, които са топлофицирани, и за подгръване на водата. Сериозен проблем обаче ще възникне във вътрешно- сградните инсталации, които са проектирани при условията на топлофицирани сгради.

Съдът прие комплексната съдебно-техническа експертиза и в частта изпълнена от вещо лице икономист Й. П. Д..В заключението е посочено, че коефициентът /отношението/ между разходите, които "Топлофикация София" ЕАД би направила за постигането на емисионните нива на NOx,

посочени със заключенията на най-добри налични техники /НДНТ/ и ползите за околната среда, като се вземат предвид посочените в чл.123а, ал.3 от ЗООС критерии се изчислява във връзка с референтната стойност, установена от административен орган в Насоки за подготовка на информация и кандидатстване за предоставяне на дерогации по реда на чл.123а, ал.3 от ЗООС.Съгласно международните ангажименти на България и решение за изпълнение на ЕС 2017/1442 от 31.07.2017г. за формулиране на заключения за НДНТ за големи горивни инсталации (ГГИ), съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, Топлофикация София ЕАД е задължена да влезе в следните граници на емисии на някои замърсители на атмосферния въздух, като за азотните оксиди NOx, оператора е задължен да достигне :средногодишни стойности от 50-100 mg/nm³; средно дневните стойности от 85-110 mg/пш³. Стойностите се привеждат към норма 3% обемно съдържание на кислород в димните газове. Посочените НДНТ за средни емисионни норми (СЕН) не се отнасят за инсталации, работещи < 1500 h годишно.

Експертът сочи, че операторът извършва 2 вида мониторинг на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух: 1)периодичен и 2)непрекъснат; Периодичният мониторинг се осъществява 2 пъти в годината по показателите Серен диоксид CO₂ и прах. Извършва се от акредитирани лаборатории. Непрекъснатия мониторинг се осъществява от система за непрекъснати измервания по показателите Азотни оксиди NOx, въглероден оксид CO и въглероден диоксид CO₂.

Доклади за анализ на разходи и ползи:

През 2018г анализа Разходи-Ползи е изготвен на етапи 4.2.1. Първи доклад от м.09.2018г е с Технически анализ, изготвен от Тотема - Проект : „Доклад за необходимост от мероприятия, свързани с подобряване качеството на атмосферния въздух в околната среда, представляващ свързани с тях допълнителни финансови ресурси за 4бр. инсталации на Топлофикация София ЕАД, в т.ч. за мощност ТЕЦ София."Направена е оценка на освободените емисии на азотни и въглеродни оксиди по данни от системата за постоянен мониторинг. За ТЕЦ София оценката е насочена към ЕК 6 и 9 и ВК 1,2,3,4 и 6. Не са оценявани ЕК 7 и 8, за които са изпълнявани дейности по пълна реконструкция и модернизация (РиМ). Не е оценяван ВК ст5, който не се е експлоатирал.Посочените резултати са от оценката на емисиите по енергийни котли при работа на максимален товар за 2017 и 2018г.В доклада е вписана препоръката на експертите да се кандидатства за дерогация.Вторият доклад от 2018г е за Анализ на ползите, изготвен е от С.С. Енвиронмент ЕООД : „Анализ на ползите за околната среда, свързани с постигането на дадените нива на емисии,

посочени в ВАТС.Лот4 за Топлофикация София ЕАД", вкл. за мощност ТЕЦ София. Анализът е входящ в изпълнителната агенция и се явява база за становището по чл. 123а, ал.3 на ЗОС. Оценката е изготвена по метод за количествено определяне на ползите на обществото, свързани с намаляване на емисиите във въздуха по методите: „разходи за вреда(стойност на щети)“ и „пътя на въздействието“. Ефекта върху здравето се определя чрез намаляване на емисиите, а от намалените емисии се намаляват вредите върху здравето. Вписана е очаквана инсталация на оборудването през 2020г. При изчисленията е заложен 20 годишен експлоатационен живот на съоръженията, т.е. 2020г.-2039г.

Анализът на вариантите е представен от :Сценарий1 „Обичайна работа без допълнително намаляване на емисиите“ и Сценарий 2 „Намаляване на емисиите и получените допълнителни социални ползи“. Оценка на разходите за ТЕЦ София 39'304'100 лева, съгласно Доклад №1 с Технически анализ. При период 20г. годишната оценка е 1'965'205 лева/г. Оценка на щетите на ТЕЦ София за периода 2020-2039г. е в диапазон 13'800'000 - 53'300'000 лева или средна за редицата стойност от 33'600'000 лева.

Оценка на въздействието върху здравето: в таблица 6.3-1 са представени резултатите от Основната оценка на избегнатите поражения за здравето от взетите мерки за намаляване на NO2 за периода 2020-2039г- диапазона е 87'000 - 203'000лв. В заключението в т.8.2 за целия период на експлоатация на очистващото оборудване е вписана друга сума за ефектите върху човешкото здраве 2 906 040 лв., което е неточност в доклада.

Оценка на ефектите върху околната среда - отбелязано е, че подходите за оценяване на ефекти върху човешкото здраве като цяло са по-добре установени, отколкото подходите за въздействията върху околната среда, но такава величина не е изведена със стойност. Коефициент К отношение разходи-ползи не е изведен. Оценка на риска - не е извършена.

В Анализа коефициента К не е изведен като отношение на стойността на разходите спрямо стойност на ползите. Изпълнителният орган указва, че К може да бъде изчислен, както следва ТЕЦ София-КР 43/2005 - 0,85 “. Коефициента разходи-ползи, определен от Изпълнителната агенция на база доклада, не е резултат от отношението на всички изведени в доклада стойности. Коефициента е изчислен само върху една от изведените и остойностени два вида ползи. Другата полза не е включена.

На база на уточнението за непълна оценка Коефициента разходи-ползи би могъл да се определи в две величини, тъй като има неточност в текста за периода на ползата. Така при числител 36'506'040 лева коефициента е

0,928, а при числител от 33'803'000 коефициента е 0,86. И двете така изведени стойности на К не съвпадат с коефициента изведен от изпълнителната агенция от 0,85.

Третият доклад от 2022г е Анализ на разходи-ползи, изготвен от „Магистериум“ ООД: „Анализ разходи ползи за Топлофикация София ЕАД“, вкл.ТЕЦ София, отговарящ на необходимото съдържание на Анализ с оценка на разходи - ползи по инвестиционен проект.В Анализа са отразени данни от Комплексна програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026г; Предпроектно проучване за надграждане, капитален ремонт и капитализация на „Блек и ВийчМениджъментКонсултинг“ ООД и др.За частичната или цялостна капиталова инвестиция са изготвени 4 сценария :

Сценарий №1- се отнася до продължаване на обичайната работа на инсталациите без намеса; Сценарий №2- с намеса и частична промяна и подобряване работата на съоръженията; Сценарий №3- с намеса и цялостна промяна и подобряване работата на съоръженията; Сценарий №4-спиране на работата на инсталациите. Финансовият анализ е изготвен по метода на дисконтираните парични потоци DCF, с приложена норма на дисконтиране от 4% съобразно ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 480/2014 НА КОМИСИЯТА от 03.03.2014г, анализирани са входящите и изходящи парични потоци. Резултатите са представени за период от 30 години - 2020-2050г. и за практическа работа на сценариите, т.е. 2023-2050г. Направена е оценка на ползите. В материалите по делото е приложен и самостоятелен Анализ на ползите, изготвен през 2022г от Магистериум ООД: Анализ на ползите за околната среда при постигане на емисионни нива за NOx, съгласно НДНТ и разходите, необходими за постигането на тези нива".

Заклучението е, че съгласно Анализа Ползи от 2018г по разгледания сценарий не може да се определи/изчисли отношението разходи-ползи, тъй като оценителят е вписал предупреждения, че оценката не е пълна, посочени са стойности, от които могат да се изведат два коефициента, оценителят не е остойностил коефициента.Изпълнителната агенция е извела коефициент 0,85, от което следва, че при проверката на оценката не са включени всички изведени и остойностени в доклада показатели или този коефициент е изведен с техническа грешка от ИА, тъй като на база вписаното и остойностеното в непълния доклад от 2018г. могат да се изведат два коефициента 0,928 и 0,86, които се различават от изведения 0,85. Разработеният Анализ РП от 2022г. представя завършен вид на Аналитичния цикъл, представен е третият елемент от анализа-

отношението на разходи към ползи. В допълнение е изготвен самостоятелен подробен анализ на ползите за околната среда при постигане на емисионните нива за азотните оксиди. Анализът РП 2022 представлява надграждане, актуализиране на предходно изготвяните анализи. Разглежда се ефекта върху околната среда и човешкото здраве, не само при намаляване на емисиите, но и при отказ за издаване на дерогация и спиране работата на инсталациите на "Топлофикация София" ЕАД. От предложените 4 сценария, представящи инвестицията в различни степени от ниска, средна, висока и прекратяване, при сценарий М3 се очакват най-големите ползи от влизането на емисиите на Азотни оксиди в норма до 100 mg/Nm³. При сценарий М3 разходите са несъразмерни спрямо ползите и отношението на ползи/разходи се изразява от коефициента 0,51.

Ответникът, чрез процесуалният му представител без да оспорва заключението изрази становище за неприемане на експертизата, поради това, че вторият икономически анализ не е относим към времето, към което е издаден акта.

Съдът кредитира всички събрани по делото доказателства. Заключениеята на Й. Д. - икономист и проф. инж. В. К. – електропреносни мрежи не са оспорени. Съдът намира оспореното от ответника заключение на изпълнената от инж. Е. М. Т. – еколог експертиза за пълно и обосновано и за необходимо за изясняване на обстоятелствата по делото. Отговорът на поставените въпроси на инж. Е. М. Т., част от комплексната експертиза е достатъчно обстоятелствен, ясен и относим към предмета на доказване. Предвид изложеното съдът взе предвид и тези доказателствени средства.

ПРАВНА СТРАНА

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е от адресат на решението, в законоустановения срок и срещу подлежащ на оспорване административен акт, който пряко и непосредствено засяга права и законни интереси на оспорващия.

Оспореното решение е обжалвано първо по административен ред пред министъра на околната среда и водите. Преписката по издаване на обжалвания акт е постъпила при горестоящия орган на 11.08.2021г. По аргумент от разпоредбата на чл.97, ал.1, изр.1 от АПК, в двуседмичен срок от получаване на преписката, когато е едноличен, какъвто е настоящият случай, компетентният да разгледа жалбата или протеста орган се произнася с мотивирано решение. Този срок в конкретния случай е изтекъл на 25.08.2021г. /присъствен ден/. Решението на министъра на

околната среда и водите е издадено на 27.08.2021г., тоест след изтичане на двуседмичния срок. Съгласно чл. 97, ал. 5 от АПК, когато компетентният да разгледа жалбата или протеста орган не се произнесе в срока по ал. 1, законосъобразността на административния акт може да се оспори чрез административния орган, издал акта, пред съда, ако актът подлежи на оспорване по съдебен ред. Съобразно указанията в ТР № 6/30.06.2015г. по тълк. дело № 4/2013г. на ВАС и разпоредбата на чл. 149, ал. 3 от АПК, 14-дневният срок за съдебно обжалване на административния акт започва да тече от крайната дата, на която е следвало да се произнесе горестоящия административен орган. В конкретния случай министърът на околната среда и водите е следвало да се произнесе с решение най-късно на 25.08.2021г. Срокът за съдебно обжалване на решението на изпълнителния директор на ИАОС е започнал да тече на 26.08.2021г., и е изтекъл на 09.09.2021г. Жалбата е подадена на 08.09.2021г., тоест в предвидения в закона срок.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Комплексното разрешително е индивидуален административен акт, предоставящ разрешение за експлоатация на определена инсталация или на дадена част от нея при определени условия, които гарантират съответствието на инсталацията с изискванията на глава седма от ЗООС /§1, т.39 от ЗООС/.

Съгласно разпоредбата на чл.120, ал.1 от ЗООС в относимата ѝ редакция към датата на издаване на оспорения акт /ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019г./, компетентният орган за издаване, отказ, преразглеждане, актуализиране и отменяне на разрешителните по реда на този раздел, освен в случаите по чл.94, ал.1, т.9 е изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда. Процесното решение е издадено от изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда, за който е представен и трудов договор. Следователно оспореното решение е издадено от компетентен административен орган, в пределите на предоставената му от закона власт.

Спазено е изискването за писмена форма, посочени са фактически и правни основания, но не са изложени мотиви по всички относими към предмета на доказване обстоятелства, които съдът ще посочи в следващата част на решението. Не са събрани и всички необходими доказателства, решението е постановено въз основа на непълнен Анализ, коефициента К е определен неправилно, без да е посочена методиката за определянето му и данните, послужили като основа за формирането му. Не са изяснени всички факти и обстоятелства в нарушение на изискването на чл.35 от АПК. Изложеното сочи на допуснати

процесуални нарушения, които са основания за отмяна на оспорения акт. Съгласно Решение за изпълнение на ЕС 2017/1442 от 31.07.2017г. за формулиране на заключения за НДНТ за големи горивни инсталации и Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, Топлофикация София ЕАД е задължена да влезе в граници на емисии на някои замърсители на атмосферния въздух, като за азотните оксиди NOx, оператора е задължен да достигне :средногодишни стойности от 50-100 mg/nm³; средно дневните стойности от 85-110 mg/nm³. Стойностите се привеждат към норма 3% обемно съдържание на кислород в димните газове. Посочените НДНТ за средни емисионни норми не се отнасят за инсталации, работещи < 1500 h годишно.

В чл.15, т.4 от ДИРЕКТИВА 2010/75/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 24 ноември 2010 година относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) /Директивата/ е предвидена възможност чрез дерогация на параграф 3 и без да се засяга член 18 в особени случаи компетентният орган да определи не толкова строги мерки за допустими емисии. Такава дерогация може да бъде предоставена само когато оценката покаже, че постигането на емисионни нива, свързани с НДНТ, посочени в заключенията на НДНТ би довело до разходи, които са несъразмерно високи с оглед ползите за околната среда поради: а/ географското положение на съответната инсталация или местните екологични условия или б/ техническото характеристики на съответната инсталация. Съответният орган, допускащ дерогация следва да гарантира, че не се причинява значително замърсяване на околната среда и че се постига висока степен на опазване на околната среда. Посочените норми са транспонирани в ЗООС, съответно в чл.123а, ал.3 и чл.123а, ал.4 от ЗООС. Съгласно първата разпоредбата компетентният орган по чл.120, ал.1 може да определи не толкова строги емисионни норми спрямо нормите по ал. 1, когато оценка покаже, че постигането на емисионните нива, свързани с НДНТ, посочени в заключенията за НДНТ, приети с решение на Европейската комисия, би довело до разходи, които са несъразмерно високи в сравнение с ползите за околната среда поради: 1. географското положение на инсталацията, или 2. характеристиките на околната среда в района на площадката, или 3. техническите характеристики на инсталацията. Според чл.123, ал.4 от ЗООС в случаите по ал.3 емисионните норми не трябва да водят до значително замърсяване на околната среда и трябва да осигуряват постигане на висока степен на опазване на околната среда. Съгласно съображение 16 от Директивата за да бъдат отчетени някои специфични обстоятелства,

когато прилагането на емисионни нива, свързани с НДНТ би довело до несъразмерно високи разходи в сравнение с ползите за околната среда компетентните органи следва да могат да определят НДЕ, които се отклоняват от тези нива. Тези отклонения трябва да се правят въз основа на оценка, при която се вземат предвид ясно определени критерии. От тази законова регламентация е видно, че изпълнителният директор на ИАОС може да допусне дерогация въз основа на оценка. В Директивата и в ЗООС не са дадени указания по каква методика, респективно с какъв програмен продукт следва да се направи оценката.

В мотивите на оспореното решение е посочено, че стойността на коефициента К, изразяващ съотношението на общата стойност на ползите за околната среда към общата стойност на разходите за постигането им, е изчислена въз основа на резултатите от извършените анализи в Анализ на ползите за околната среда, свързани с постигането на дадените нива на емисии, посочени в ВАТС. Лот 4. „Топлофикация София“ ЕАД /ТЕЦ„София“, ТЕЦ „София ИзтокОЦ“, З. ОЦ„Люлин“; Оценка на щетите и пътя на въздействие - проект - доклад (Анализа). Като 0.7 е референтна гранична стойност на този коефициент, посочена в Насоките за подготовка на информация и кандидатстване за предоставяне на дерогации по реда на чл. 123а, ал.3 от ЗООС относно емисиите от промишлеността. В случая този коефициент е изчислен за: - ТЕЦ „София“, КР № 43/2005 г. - 0,85 и е направен извод, че за ТЕЦ София стойността на коефициента е над 0,7, от което може да се заключи, че разходите за постигане на емисионните нива по показател NOx в таблица Таблица 25 от Решение № 2017/1442/ЕС следва да бъдат оценени за съразмерни на ползи за околната среда.

Предвид събраните доказателства не може да се приеме, че коефициентът К е определен правилно от административния орган. Изпълнителната агенция е извела коефициент 0,85 въз основа на Анализа Ползи от 2018г., в който оценката не е пълна и са посочени стойности, от които могат да се изведат два коефициента. Заключение на експерта е, че при проверката на оценката не са включени всички изведени и остойностени в доклада показатели или този коефициент е изведен с техническа грешка от Изпълнителната агенция, тъй като на база вписаното и остойностеното в непълния доклад от 2018г. могат да се изведат два коефициента: 0,928 и 0,86, които се различават от изведения 0,85. В решението не е посочена и методиката за определяне на коефициента и базата данни въз основа, на която е определен коефициент 0,85.

Административният орган е събрал различни доказателства, включително становища от различни органи. Административното производство е

продължило повече от две години, поради което оспореният акт е постановен месец юли 2021г., а Анализът, въз основа, на който е отказана дерогация е изготвен през 2018г. Посоченият период е значителен. Наличието му предполага възможност за промяна на обстоятелствата, която наред с непълнотата на анализа сочи, че решението е издадено при неизяснени обстоятелства. В подкрепа на изложеното е разработеният Анализ РП от 2022г., който представя завършен вид на Аналитичния цикъл, тъй като е представен и третият елемент от анализа - отношението на разходи към ползи. В допълнение е изготвен самостоятелен подробен анализ на ползите за околната среда при постигане на емисионните нива за азотните оксиди. С него се разглежда ефекта върху околната среда и човешкото здраве, не само при намаляване на емисиите, но и при отказ за издаване на дерогация и спиране работата на инсталациите на "Топлофикация София" ЕАД. Със заключението на вещото лице Й. Д. се установява, че от предложените 4 сценария, представящи инвестицията в различни степени от ниска, средна, висока и прекратяване, при сценарий М3 се очакват най-големите ползи от влизането на емисиите на Азотни оксиди в норма до 100 mg/Nm³, като при сценарий М3 разходите са несъразмерни спрямо ползите и отношението на ползи/разходи се изразява от коефициента 0,51. В Анализ от 2022г. финансовият анализ е изготвен по метода на дисконтираните парични потоци DCF, с приложена норма на дисконтиране от 4% съобразно ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 480/2014 НА КОМИСИЯТА от 03.03.2014г, анализирани са входящите и изходящи парични потоци. Резултатите са представени за период от 30 години - 2020-2050г. и за практическа работа на сценариите, т.е. 2023-2050г. Направена е оценка на ползите.

В мотивите на органа за недопускане на дерогация по показател NO_x, съгласно разпоредбите на чл. 123а, ал. 3 на ЗООС е посочено, че дружество „Топлофикация София“ ЕАД е изявило желание за участие в Преходен национален план /ПНП/ (съгласно чл. 13 от Наредбата за ГГИ), и е получило „временна дерогация“, като само е избрало инвестиционните мерки и сроковете, в рамките на които е трябвало да приведе горивните инсталации в съответствие с Наредбата за ГГИ, включително и обезпечаването на заложените в Плана мерки с необходимия финансов ресурс, но инвестиционните мерки, предвидени за ГГИ на „Топлофикация София“ за привеждане в съответствие с ПНП, не са приключили, а някои дори не са започнали. Органът не е посочил в каква степен частичното изпълнение на мерките се е отразило на съответствието на горивните инсталации на Наредбата за ГГИ и предоставянето на нова дерогация за приключване на мерките няма ли да

бъде в полза за околната среда.

Друг аргумент за недопускане на дерогация е, че съгласно чл.123а, ал.1, т.2 от ЗООС, законодателят е предвидил да се допусне емисионните нива да се различават от определените в Заключенията за НДНТ, но при условие, че бъдат спазени изискванията на чл.123, ал.10 от ЗООС, съгласно които нормите в КР не могат да бъдат по-високи от нормативно определените в българското законодателство, респ. от посочените в Приложение № 1, Част 1 към Наредбата за ГГИ - 100 mg /Nm³. Съдът намира, че разпоредбата на чл.123а, ал.1, т.2 от ЗООС е неприложима в случаите на чл.123а, ал.3 от същия закон. Изрично в чл.123, ал.3 от ЗООС е посочено, че компетентният орган може да определи не толкова строги емисионни норми спрямо нормите по ал.1, при условие, че оценка покаже, че постигането на емисионните нива, свързани с НДНТ, посочени в заключенията за НДНТ, приети с решение на Европейската комисия, би довело до разходи, които са несъразмерно високи в сравнение с ползите за околната среда поради географското положение на инсталацията, или характеристиките на околната среда в района на площадката, или техническите характеристики на инсталацията. Тоест наличието на оценка за ползи за околната среда, предвид което и да е от посочените три обстоятелства е основание за допускане на дерогация "при не толкова строги емисионни норми спрямо нормите по ал.1".

Записано е също, че представеното от „Топлофикация София“ ЕАД математическо моделиране е изготвено с НДЕ за NO_x от 200 mg /Nm³, което е нормативно нарушение предвид факта, че НДЕ, която трябва да се спазва от дружеството е 100 mg /Nm³. Това противоречие е преодолимо с конкретни указания от органа. Мотивите са допълнени и, с това, че реалните емисии, изпускани например от ТЕЦ „София“ са до 5 пъти по-високи от НДЕ, съгласно данните от автоматичните системи за собствени непрекъснати измервания на инсталациите, но тези данни не са посочени, поради което не може да се осъществи съдебен контрол.

В мотивите също е посочено че, срещу България има открита процедура за нарушение № 2010/2109 за неспазване на нормите за съдържание на фини прахови частици в атмосферния въздух, както и че е изготвена Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха (2020-2030), приета с Решение № 541 на МС от 13.09.2019г., чиято основна цел е да изпълни задълженията за намаляване към 2020г. и 2030г. на общите годишни емисии замърсители в атмосферния въздух между които и азотни оксиди, Във връзка с откритата процедура за нарушение № 2010/2109 не е изяснено каква част от общото съдържание на фини прахови частици в атмосферния въздух е причинена от дейността на

дружеството жалбоподател, респ. това основание ли е да се откаже дерогация. Следва да се направи оценка на въздействието от емисиите на всички източници, които допринасят към формирането на концентрации от дадения замърсител. В случая такава оценка не е изготвена, а със заключенията на вещите лица се установи, че върху нормите на качество на атмосферния въздух оказват въздействие както битовото горене, така и автотранспорта. С решение от 9.03.2023 г. по дело С – 375/21 Съдът на Европейския съюз е приел, че чл. 15, параграф 4 от Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването), във връзка с чл. 18 от същата и с членове 13 и 23 от Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа трябва да се тълкува в смисъл, че: при разглеждането на искане за дерогация по чл. 15, параграф 4 компетентният орган трябва да вземе предвид всички относими научни данни за замърсяването, включително кумулативния ефект с други източници на съответния замърсител, както и мерките, определени в относимия план за качество на въздуха, приет за съответната зона или агломерация съгласно чл. 23 от Директива 2008/50, да откаже такава дерогация, когато тя може да допринесе за превишаването на нормите за качество на въздуха, определени съгласно чл.13 от Директива 2008/50, или да е в разрез с мерките, съдържащи се в този план, които имат за цел да гарантират спазването на тези норми и да направят възможно най-кратък периода на превишението им.

Не става ясно и коя част от Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха има отношение във връзка с приложението на разпоредбата на чл.123а, ал.3 от ЗООС по отношение на жалбоподателя. Само по себе си цитирането на тази програма не е основание за отказ на поискана дерогация.

Същевременно административният орган не е обсъдил защо не е налице хипотезата на чл.123а, ал.3 от ЗООС с цел да се установи дали това би довело до разходи, които са несъразмерно високи в сравнение с ползите за околната среда поради: 1. географското положение на инсталацията; 2. характеристиките на околната среда в района на площадката, или 3. техническите характеристики на инсталацията.

В хода на съдебното следствие във връзка с географското положение на инсталацията се установи, че Софийското поле не може да влияе съществено и да промени съществуващата въздушна циркулация в региона. За характеристиките на околната среда в района на площадката

следва да се посочи, че ТЕЦ „София” се намира в промишлената част на [населено място], и че в близост до площадката на предприятието няма наличие на защитени територии и/или защитени зони и не може да се очакват негативни последици върху защитените обекти. Притежаваният от дружеството Стандарт за качество на околната среда, изпълнението на изискванията съгласно сертификата и предприемането на други мерки гарантират, че площадката не се явява замърсител на околната среда в резултат на дейността си. В тази връзка съдът кредитира заключението на вещото лице Т. според което не би следвало да се счита, че ТЕЦ „София“ е значителен замърсител, независимо, че не са достигнати емисионните нива НДНТ на NOx. Когато се преценяват ползите следва да се има предвид и че при спиране работата на инсталациите на „Топлофикация София“ ЕАД, с изгаряне на твърдо гориво в битовия сектор, транспорта, недоброто проветряване и задържане движението на въздушни маси в резултат на засиленото строителство ще доведе до натрупване на емитираните замърсители в ограничена област на атмосферата, и така ще се постигне значително замърсяване на приземния въздушен слой на територията на [населено място]. От друга страна оскъпяването на топлинната енергия, чрез инвестициите за модернизирание създава риск да се загуби и без това намаляващия пазарен сегмент на клиентите на централизираното топлоснабдяване. Във връзка с ползите за околната среда предвид техническите характеристики на инсталацията се установи, че производството на топлинна енергия се обезпечава от 5 водогрейни котела ПТВМ -100, като три от тях са основно модернизирани и съоръжени с нискоемисионни горелки, както и че общата разполагаема мощност на централата /електрическа и топлинна/ е достатъчна да покрие максималното зимно топлинно натоварване, респ. налице е голям резерв от мощности.

При преценяване на ползите органът е следвало да вземе предвид и че при евентуално преустановяване дейността на дружеството ще възникне дисбаланс както в енергийния така и в мощностния баланс на електроенергийната система, тъй като вътрешно- сградните инсталации са проектирани при условията на топлофицирани сгради.

Изложеното сочи, че отказът за дерогация не е мотивиран и обоснован в съответствие с указаното в чл.123а, ал.3 от ЗООС. По тази причина не може да се установи съотношението на разходите с ползите, и дали разходите са несъразмерно високи в сравнение с ползите за околната среда поради географското положение на инсталацията, характеристиките на околната среда в района на площадката или техническите характеристики на инсталацията. Освен това органът е формирал

изводите си въз основа на неправилно определен коефициент К и се е позовал на Анализ от 2018г. в който оценката не е пълна. Изложеното е довело до неправилно приложение на материалния закон и е основание за отмяна на решението в тази част. Условие 2.1 и Условие 9.2, с които са въведени условия НДЕ по показател NOx 100mg/Nm³ са въведени вместо исканата от дружеството дерогация по показател NOx 100mg/Nm³, съгласно чл.123а, ал.3 от ЗООС и това обуславя необходимостта от тяхната отмяна. Органът следва първо да се произнесе по искането за дерогация. Предвид изложеното жалбата е основателна.

Преписката следва да се изпрати на органа за ново произнасяне със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

При този изход на делото основателна е претенцията на жалбоподателя за присъждане на разноски. Представени са доказателства за внесени 50,00 лв. за държавна такса, 4566,40 лв. за вещи лица и 24000,00 лв. за адвокатски хонорар. Ответникът е направил възражение за прекомерност на адвокатския хонорар. Съдът като взе предвид действителната правна и фактическа сложност на делото, проведените съдебни заседания и причините за отлагането им във връзка с намиране на вещи лица счете, че хонорар в размер на 24000,00 лв. е прекомерно завишен и ще присъди по-нисък размер, а именно 10000,00 лв. Следователно Изпълнителна агенция по околната среда следва да заплати на жалбоподателя сумата 14616,40 лв., разноски по делото.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 и чл.173, ал.2 от АПК, СЪДЪТ

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 43-НО-ИО-А1/2021г. от 22.07.2021г. на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околната среда, в частта касаеща Условие 2.1 и Условие 9.2, с които са въведени условия НДЕ по показател NOx 100mg/Nm³ и по отношение отказа за допускане на исканата от страна на "Топлофикация София" ЕАД дерогация по този показател, съгласно чл.123а, ал.3 от ЗООС.

ИЗПРАЩА преписката на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околната среда за ново произнасяне със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Изпълнителна агенция по околната среда да заплати на "Топлофикация София" ЕАД сумата 14616,40 лв., разноски по делото.

Решението може да се обжалва пред Върховен административен съд в 14-ет дневен срок, от получаване на съобщението.

СЪДИЯ: